

20231542755

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија издаваат

УКАЗ ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ(*)

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги(*),

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 18 јули 2023 година.

Бр. 08-3791/1
18 јули 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Член 1

Во Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ број 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/20 и 77/21), членот 1 се менува и гласи:

„Со овој закон се уредуваат правата, обврските и одговорностите во областа на аудио и аудио-визуелните медиумски услуги, вклучувајќи ги радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање; давателите на услуги платформи за споделување видеа и операторите на јавни електронски комуникациски мрежи кои ги емитуваат или реемитуваат програмските сервиси на радиодифузерите.“

Член 2

Во член 3 точките 1, 2 и 5 се менуваат и гласат:

„1. Аудио или аудиовизуелна медиумска услуга е:

а) услуга под уредувачка одговорност на давател на медиумска услуга, при што основната цел на услугата или на нејзин засебен дел е посветена на обезбедување програми наменети за општата јавност, со цел да информира, забавува или да образува преку електронски комуникациски мрежи во смисла на дефинициите од Законот со кој се уредуваат електронските комуникации, при што таквата услуга може да биде линеарна аудио или аудиовизуелна медиумска услуга (радио или телевизиска програма), аудиовизуелна медиумска услуга по барање или

* Со овој закон се врши усогласување со Директивата (ЕУ) 2018/2018 на Европскиот парламент и на Советот од 14 ноември 2018 година за изменување на Директивата 2010/13/ЕУ за координација на одредени одредби утврдени со закон, регулативи или управни акти во земјите членки за обезбедување аудиовизуелни медиумски услуги.(CELEX број 32018L1808).

б) аудио или аудиовизуелна комерцијална комуникација.

За аудио или аудиовизуелни медиумски услуги не се сметаат:

а) услуги што, пред сè, се нестопански и што не се во конкуренција со радио или телевизиско емитување, какви што се приватните веб-страници;

б) услуга на пренос, односно дистрибуција на програми за кои уредничката одговорност ја имаат трети лица;

в) каква било форма на приватна комуникација, како што е електронска пошта испратена до ограничен број примачи и

г) услуги, чијашто примарна цел не е обезбедувањето програми, т.е. каде што секоја аудиовизуелна содржина е само случајна за услугата и не е нејзина примарна цел, како што се:

- интернет-страници што содржат аудиовизуелни елементи само на помошен начин, како што се анимирани графички елементи, куси рекламни спотови или информации поврзани со некој производ или услуга која не е аудиовизуелна,

- игрите на среќа што вклучуваат паричен влог, вклучително и лотарии, обложување и други форми на услуги за коцкање,

- онлајн игри,

- пребарувачи,

- електронски верзии на весници и магазини и

- самостојни текстуално базирани услуги“.

„2. Аудиовизуелна програма е целина од подвижни слики, со или без звук, без оглед на времетраењето, што претставува посебен елемент во рамките на хронолошкиот редослед на програмите (програмска шема) или од каталогот со програми утврден од давател на медиумски услуги, кои претставуваат осмислени целини со забавна, образовна или со информативна функција, како што се долготражните играни филмови, видеоспотови, спортски настани, комедии на ситуација, документарни емисии, детски програми, телевизиска драма и друго;“.

„5. Аудиовизуелни комерцијални комуникации се слики, со или без звук, што се направени за:

- директна или индиректна промоција на стоки, услуги или имиџот на физичките или правните лица што вршат економска активност или

- популаризација на некоја идеја или активност или за постигнување друг ефект.

Аудиовизуелните комерцијални комуникации ја придружуваат или се вклучени во програмата или во видео создадено од корисник за паричен или друг надоместок или за самопромотивни цели на нарачателот. Форми на аудиовизуелни комерцијални комуникации, меѓу другото, се телевизиско рекламирање, телешопинг, спонзорство и пласирање производи;“.

По точката 5 се додава нова точка 5-а, која гласи:

„5-а. Аудиокомерцијална комуникација е содржина што е создадена за:

- директна или индиректна промоција на стоки, услуги или на имиџот на физички или правни лица што вршат економска активност или

- популаризација на некоја идеја или активност или за постигнување на друг ефект.

Аудиокомерцијалните комуникации ја придружуваат или се вклучени во програмата за паричен или за друг надоместок или за самопромотивни цели на нарачателот. Форми на аудиокомерцијални комуникации, меѓу другото, се радиореклами, спонзорство и пласирање производи;“.

Точките 15 и 20 се менуваат и гласат:

„15. Пласирање производ е секоја форма на аудио или аудиовизуелна комерцијална комуникација што се состои од вклучување или посочување производ, услуга или заштитен знак во некоја програма или видео создадено од корисник, така што тие се вградени во нејзиното дејство, за паричен или друг вид надоместок;“.

„20. Спонзорство е секој придонес од правно или од физичко лице кое не е вклучено во обезбедувањето аудио или аудиовизуелни медиумски услуги, или услуги на платформи за споделување видеа или во продукцијата на аудио или аудиовизуелни дела, заради финансирање на аудио или аудиовизуелни медиумски услуги, услуги на платформи за споделување видеа, видео создадено од корисник или програми, со цел да го промовира своето име, заштитен знак, имиџ, активности или производи;“.

По точката 26 се додава нова точка 26-а, која гласи:

„26-а. Уредничка одлука е секоја одлука што се носи на редовна основа, со цел да се оствари уредничка одговорност, поврзана со секојдневното работење на аудио или аудиовизуелната медиумска услуга;“.

По точката 27 се додаваат пет нови точки 28, 29, 30, 31 и 32, кои гласат:

„28. Услуга платформа за споделување видеа е услуга на информациското општество, којашто е наменета за општата јавност и се обезбедува преку електронска комуникациска мрежа, чија примарна цел и/или основна функционалност во целост и/или на нејзин засебен дел е да ѝ обезбедува на јавноста пристап до програми и/или до видеа создадени од корисници кои имаат информативна, образовна или забавна функција, за која давателот на услугата нема уредничка одговорност за содржините, туку тој само го одредува начинот на кој услугата е организирана, вклучувајќи тука и автоматски средства или алгоритми, особено преку прикажување, означување или секвенцирање на содржината;

29. Видео создадено од корисник е целина од подвижни слики, со или без звук, без оглед на времетраењето, што претставува посебен елемент, создаден е од корисник и поставен на платформа за споделување видеа од тој или од друг корисник;

30. Давател на услуга платформа за споделување видеа е физичко или правно лице што обезбедува услуга платформа за споделување видеа;

31. Саморегулацијата претставува вид на доброволна иницијатива, која им овозможува на економските оператори, социјалните партнери, невладините организации и на здруженијата да усвојат заеднички насоки меѓу себе и за себе, кои се одговорни за развивање, следење и спроведување на усогласеноста со тие насоки и

32. Корегулацијата е систем кој во својата минимална форма обезбедува правна врска меѓу саморегулацијата и регулацијата. Во корегулацијата, регулаторната улога се дели меѓу засегнатите страни и надлежните регулаторни тела.“.

Член 3

Во член 6 став (1) алинејата 7 се менува и гласи:

„ - се грижи за заштита на интересите на граѓаните во областа на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги, како и за оценување на мерките за заштита на тие интереси применети од услугите на платформите за споделување видеа“.

Алинејата 15 се менува и гласи:

„- спроведува истражувања и анализи во врска со одделни прашања од областа на аудио и аудиовизуелните медиумски услуги и услугите платформи за споделување видеа,“.

Алинејата 16 се брише.

Ставот (2) се брише.

Член 4

Во членот 15 став (2) пред зборот „мандат“ се додаваат зборовите: „последователен или непоследователен“.

Член 5

Во член 18 алинејата 7 се менува и гласи:

„- одлучува за прашања поврзани со идентификацијата и регистрацијата на услугите платформи за споделување видеа и за барањата што треба да ги исполнат, како што се објавувањето импресум, нивните обврски, мерките за да се обезбеди почитувањето на обврските и прашања поврзани со решавањето на спорови,“.

Член 6

Во членот 23 став (1) по зборот „барање“ се става записка и се додаваат зборовите: „давател на услуга платформа за споделување видеа“.

Член 7

Во член 26 ставот (1) се менува и гласи:

„Давателите на медиумски услуги се должни континуирано и прогресивно да спроведуваат соодветни и пропорционални мерки за нивните услуги да бидат попристапни за лицата со попреченост.“.

По ставот (1) се додаваат четири нови ставови (2), (3), (4) и (5), кои гласат:

„(2) За спроведување на мерките од ставот (1) на овој член, давателите на медиумски услуги усвојуваат акциски план за наредната година и го доставуваат до Агенцијата, најдоцна до 31 декември во тековната година.

(3) Давателите на медиумски услуги поднесуваат годишен извештај до Агенцијата за исполнувањето на акцискиот план од ставот (2) на овој член, најдоцна до 31 март во тековната година, за претходната календарска година.

(4) Агенцијата воспоставува онлајн точка за контакт, преку која обезбедува информации и прима поплаки во врска со пристапноста на услугите за лицата со попреченост.

(5) Давателите на медиумски услуги се должни информациите за вонредни состојби, вклучувајќи ги и јавните соопштенија и известувања во случај на природни катастрофи, што ѝ се достапни на јавноста преку аудиовизуелните медиумски услуги, да ги обезбедат на пристапен и достапен формат за лицата со попреченост, кој вклучува, но не се ограничува на отворени и затворени текстуални објаснувања, знаковен јазик, аудиоопис и други.“.

Ставот (2) станува став (6).

Во ставовите (3) и (4), кои стануваат ставови (7) и (8), бројот „2“ се заменува со бројот „6“.

По ставот (4), кој станува став (8), се додава нов став (9), кој гласи:

„(9) Мерките од ставот (1) на овој член и начинот на спроведувањето на обврските од ставовите (2), (3), (4) и (5) на овој член ги пропишува Агенцијата.“.

Член 8

По членот 26 се додава нов член 26-а и нов наслов, кои гласат:

„Член 26-а

Корегулација и саморегулација

(1) Корегулација и саморегулација се спроведуваат преку кодекси на однесување со кои, во согласност со одредбите на овој закон, се уредуваат одредени прашања кои вклучуваат, но не се ограничуваат на:

- ефективно намалување на изложеноста на малолетни лица на комерцијални комуникации за алкохолни пијалаци и

- комерцијални комуникации за храна и пијалаци што содржат прехранбени материји и состојки со хранлив или физиолошки ефект, особено масти, трансмасни киселини, сол, натриум и шеќери, чие прекумерно внесување не се препорачува во исхраната на децата.

(2) Агенцијата го поттикнува користењето на корегулацијата и на саморегулацијата преку кодекси на однесување, усвоени на национално ниво, за одредени прашања што ги покрива овој закон.

(3) Кодексите од ставот (1) на овој член треба да:

- бидат широко прифатени од главните засегнати страни,
- ги дефинираат своите цели јасно и недвосмислено,
- обезбедуваат редовен, транспарентен и независен мониторинг и проценка на остварувањето на нивните цели и
- ги утврдуваат процедурите за почитување на воспоставените правила и одговорноста на страните за повредите на правилата, вклучувајќи и ефективни и пропорционални мерки за нивно непочитување

(4) Саморегулаторните системи треба да користат кодекси на однесување подготвени од давателите на медиумски услуги, давателите на услуги платформи за споделување видеа или од организации што ги претставуваат, во соработка, доколку е потребно, со други сектори како што се индустријата, трговијата, професионалните здруженија и организации и организациите на потрошувачи, вклучувајќи и кодекси на однесување подготвени со меѓународна соработка.“.

Член 9

Членот 45 се менува и гласи:

„(1) По исклучок од членот 44 од овој закон, Агенцијата презема соодветни мерки со кои времено ја ограничува слободата на прием, односно реемитување на аудио или аудиовизуелни медиумски услуги од земјите-членки на Европската Унија на територијата на Република Северна Македонија.

(2) Агенцијата ги презема мерките од ставот (1) на овој член кога давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга под јурисдикција на земја-членка на Европската Унија отворено, сериозно и тешко ги повредува одредбите од членовите 48 став (2) и 50 од овој закон, или го доведува во прашање јавното здравје или претставува сериозен и тежок ризик да го доведе во прашање јавното здравје, доколку се исполнети следниве услови:

- во текот на претходните 12 месеци давателот на аудио или аудиовизуелни медиумски услуги најмалку двапати извршил едно или повеќе дејства, што претставуваат отворена, сериозна и тешка повреда на одредбите од членовите 48 став (2) и 50 од овој закон или го доведува во прашање јавното здравје или претставува сериозен и тежок ризик да го доведе во прашање јавното здравје,

- Агенцијата писмено ги известила давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга, регулаторното тело на земјата-членка на Европската Унија која има јурисдикција врз работата на давателот и Европската комисија за наводните повреди и за пропорционалните мерки што има намера да ги преземе доколку настапи нова таква повреда,

- регулаторното тело на земјата-членка на Европската Унија што има јурисдикција над давателот го почитува правото на одбрана на давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга и, особено, му овозможува на давателот да ги претстави своите ставови за наводни повреди на одредбите од алинејата 1 на овој став,

- консултациите со земјата-членка на Европската Унија што има јурисдикција над давателот и со Европската комисија не резултирале со спогодбено решавање во рок од еден месец откако Европската комисија го примила известувањето наведено во алинеја 2 на овој став и

- Европската комисија одлучила дека предложените мерки се во согласност со прописите на Европската Унија.

(3) Агенцијата ги презема мерките од ставот (1) на овој член кога давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга под јурисдикција на земја-членка на Европската Унија отворено, сериозно и тешко ги повредува одредбите од членот 48 став (1) од овој закон, или ја доведува во прашање јавната безбедност или претставува сериозен и тежок ризик да ја доведе во прашање јавната безбедност, вклучувајќи ги и заштитата на националната безбедност и одбрана, доколку се исполнети следниве услови:

- во претходните 12 месеци давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга најмалку еднаш извршил едно или повеќе дејства со кои отворено, сериозно и тешко ги повредил одредбите од член 48 став (1) од овој закон или ја довел во прашање јавната безбедност или претставува сериозен и тежок ризик да ја доведе во прашање јавната безбедност, вклучувајќи ги и заштитата на националната безбедност и одбрана,

- Агенцијата писмено ги известила давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга, регулаторното тело на земјата-членка на Европската Унија која има јурисдикција врз работата на давателот и Европската комисија за наводните повреди и за пропорционалните мерки што има намера да ги преземе доколку повторно настане таква повреда,

- регулаторното тело на земјата-членка на Европската Унија што има јурисдикција врз давателот го почитува правото на одбрана на давателот на аудио или аудиовизуелна медиумска услуга и особено му овозможува на давателот да ги претстави своите ставови за наводните повреди и

- Европската комисија одлучила дека предложените мерки се во согласност со прописите на Европската Унија.

(4) Во итни случаи, но не подоцна од еден месец од настапувањето на повредата на одредбите од членот 48 став (1) од овој закон, Агенцијата може да отстапи од условите од ставот (3) алинеи 1 и 2 на овој член и, во најкраток можен рок, ја известува Европската комисија и регулаторното тело на земјата-членка на Европската Унија под чија јурисдикција е давателот на медиумска услуга за мерките што ги презела, наведувајќи ги причините поради кои сметала дека станува збор за итен случај.

(5) Агенцијата веднаш ја прекинува примената на мерките за случаите од ставовите (2) и (3) на овој член ако Европската комисија одлучи дека мерките не се во согласност со прописите на Европската Унија.

(6) Одредбите од овој член соодветно се применуваат и за услугите што се под јурисдикција на земјите-потписнички на Европската конвенција за прекугранична телевизија.“.

Член 10

По членот 45 се додава нов член 45-а и нов наслов, кои гласат:

„Член 45-а

Подетални и построги правила

(1) Доколку давател на аудиовизуелна медиумска услуга под јурисдикција на земја-членка на Европската Унија ги прекрши одредбите од овој закон во кои се утврдени построги или подетални правила од правилата на таа држава, Агенцијата може да ги преземе следниве мерки:

- да побара од давателот на аудиовизуелна медиумска услуга под јурисдикција на земја-членка на Европската Унија да ги почитува одредбите од членовите 48, 50 и 53 од овој закон или

- да побара од земјата членка на Европската Унија под чија јурисдикција е давателот на аудиовизуелна медиумска услуга да ги отстрани сите востановени неправилности во постапувањето на давателот доколку утврди дека тој обезбедува аудиовизуелна медиумска услуга, која е во целост, или во голем дел, насочена кон територијата на Република Северна Македонија.

(2) Агенцијата може да ги преземе мерките од ставот (1) на овој член, ако:

- процени дека резултатите преземени од земјата-членка на Европската Унија што има јурисдикција над давателот на аудиовизуелна медиумска услуга не се задоволителни и

- може разумно да се утврди дека давателот на аудиовизуелна медиумска услуга се основал во земја-членка на Европската Унија која има јурисдикција над давателот на аудиовизуелна медиумска услуга, со цел да ги заобиколи построгите правила што би важеле за него доколку се основал во Република Северна Македонија.

(3) Мерките од ставот (1) на овој член треба да бидат објективно неопходни, применети на недискриминаторски начин и пропорционални на целите што се сака да се постигнат со мерките.

(4) Агенцијата може да ги преземе мерките од ставот (1) на овој член ако се исполнети следниве услови:

- ги известила Европската комисија и земјата-членка на Европската Унија во која е основан давателот на медиумската услуга за намерата да ги преземе мерките и да ги поткрепи со докази основите врз кои ја темели својата проценка,

- го почитувала правото на одбрана на засегнатиот давател на медиумска услуга и на давателот на медиумска услуга му дала можност да ги искаже своите ставови за наводното заобиколување и за мерките што има намера да ги преземе и

- Европската комисија одлучила дека мерките од ставот (1) на овој член се компатибилни со правото на Европската Унија, особено дека активностите од ставот (2) на овој член преземени од Република Северна Македонија се правилно засновани.

(5) Одредбите од овој член соодветно се применуваат за услугите што се под јурисдикција на земјите-потписнички на Европската конвенција за прекугранична телевизија.“.

Член 11

Членот 46 и насловот на членот 46 се менуваат и гласат:

„Член 46

Јурисдикција над аудиовизуелните медиумски услуги

(1) Одредбите од овој закон се применуваат на сите даватели на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги кои се под јурисдикција на Република Северна Македонија.

(2) Под јурисдикција на Република Северна Македонија се оние даватели на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги кои се основани во Република Северна Македонија согласно со ставот (3) на овој член и/или за кои се применува ставот (4) на овој член.

(3) Давателот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се смета дека е основан во Република Северна Македонија доколку:

- седиштето на давателот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се наоѓа во Република Северна Македонија и уредничките одлуки во врска со аудио и аудиовизуелната медиумска услуга се донесуваат во Република Северна Македонија,

- седиштето на давателот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се наоѓа во Република Северна Македонија и значителен дел од работната сила ангажирана на активности поврзани со аудио или аудиовизуелната медиумска услуга е во Република Северна Македонија, но уредничките одлуки во врска со аудио и аудиовизуелната медиумска услуга се донесуваат во земја-членка на Европската Унија,

- седиштето на давателот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се наоѓа во Република Северна Македонија и значителен дел од работната сила ангажирана на активности поврзани со програмските аспекти на аудио и аудиовизуелната медиумска услуга е и во Република Северна Македонија и во друга земја-членка на Европската Унија,

- значителен дел од работната сила ангажирана на активности поврзани со програмските аспекти на аудио и аудиовизуелната медиумска услуга не се наоѓа ниту во Република Северна Македонија ниту во земја-членка на Европската Унија, но давателот на аудио и аудиовизуелната медиумска услуга изворно ја започнал својата дејност во Република Северна Македонија во согласност со нејзините прописи, под услов да одржува стабилна и ефективна врска со економијата на Република Северна Македонија,

- седиштето на давателот на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се наоѓа во Република Северна Македонија и значителен дел од работната сила ангажирана на активности поврзани со аудио или аудиовизуелната медиумска услуга е во Република Северна Македонија, но уредничките одлуки во врска со аудио и аудиовизуелната медиумска услуга се донесуваат во држава што не е членка на Европската Унија или обратно.

(4) Давателите на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на кои не се применуваат одредбите од ставот (3) на овој член, се смета дека се под јурисдикција на Република Северна Македонија ако:

- користат сателитска врска лоцирана во Република Северна Македонија или
- не користат сателитска врска лоцирана во Република Северна Македонија, но користат сателитски капацитети што ѝ припаѓаат на Република Северна Македонија.

(5) Давателите на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги под јурисдикција на Република Северна Македонија се должни да ја известат Агенцијата за сите промени што можат да влијаат врз утврдувањето под чија јурисдикција припаѓаат.

(6) Агенцијата води ажурирани листи на даватели на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги под јурисдикција на Република Северна Македонија во согласност со одредбите од членовите 57 и 66 од овој закон и ги доставува до Европската Комисија.“

Член 12

По членот 47 се додава нов член 47-а и нов наслов, кои гласат:

„Член 47-а Начела

Давателите на аудио и аудиовизуелни медиумски услуги при вршењето на дејноста треба да ги почитуваат следниве начела:

- негување и развој на хуманите и моралните вредности на човекот и заштита на приватноста и достоинството на личноста,

- еднаквост на слободите и правата независно од полот, расата, националното, етничкото и социјалното потекло, политичкото и верското убедување, имотната и општествената положба на човекот и граѓанинот,

- поттикнување на духот на толеранцијата, заемното почитување и разбирање меѓу индивидуите од различно етничко и културно потекло,
- заштита на идентитетот на жртвите на насилство,
- почитување на пресумпцијата на невиност,
- поттикнување на меѓународно разбирање и соработка, чувство на јавноста за правичност и за одбрана на демократските слободи,
- отвореност на програмите за изразување на различните култури, што се составен дел на општеството,
- зачувување и негување на националниот идентитет, јазичната култура и домашното творештво,
- објективно и непристрасно прикажување на настаните со еднаков третман на различните гледишта и мислења и овозможување слободно оформување на мислењето на публиката за одделни настани и прашања,
- почитување на авторското право и сродните права,
- почитување на тајноста на изворот на информацијата,
- гарантирање на правото на одговор и исправка и
- самостојност, независност и одговорност на уредниците, новинарите и другите автори при создавањето на програмите и креирањето на уредувачката политика.“.

Член 13

Членот 48 се менува и гласи:

„(1) Аудио и аудиовизуелните медиумски услуги не смеат да содржат програми или видеоспотови или аудиовизуелни комерцијални комуникации со кои се загрозува националната безбедност, се поттикнува насилно уривање на уставниот поредок на Република Северна Македонија, се повикува на воена агресија или оружен конфликт, или содржини чиешто ширење претставува незаконска активност, вклучувајќи и јавно поттикнување на вршење терористички дела, дела поврзани со детската порнографија и дела поврзани со расизам и ксенофобија.

(2) Аудио и аудиовизуелните медиумски услуги не смеат да содржат програми или видеоспотови или аудиовизуелни комерцијални комуникации што поттикнуваат или шират дискриминација, нетрпеливост, насилство или омраза врз основа на раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, политичко уверување, друго уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа.

(3) Посебните забрани од ставовите (1) и (2) на овој член се во согласност со практиката на Европскиот суд за човекови права.“.

Член 14

По членот 49 се додава нов член 49-а и нов наслов, кои гласат:

„Член 49-а

Интегритет на сигналот на аудиовизуелните медиумски услуги

(1) Аудиовизуелните медиумски услуги што ги нудат давателите на такви услуги не смеат да бидат покриени со друг сигнал или модифицирани заради комерцијални цели без изречна согласност на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, без претходна согласност на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги, дозволени се дејства за:

- покривање со друг сигнал што го иницирал или одобрил корисникот на услугата за употреба во приватни цели,
- прикажување елементи за контрола на кориснички интерфејси потребни за управување со уредот или за навигација во листата на програми, т.е. приказ на силината на звукот, функционалности за пребарување, менија за навигација или листи на канали,
- предупредувања и известувања,
- информации од општ јавен интерес,
- титлување и
- комерцијални комуникации што ги нудат давателите на медиумски услуги.“.

Член 15

Членот 50 се менува и гласи:

„(1) Радиодифузерите не смеат да емитуваат или да пренесуваат програми кои можат сериозно да му наштетат на физичкиот, психичкиот или на моралниот развој на малолетните лица, особено програми кои содржат порнографија или прекумерно насилство. Давателите на услуги, по барање, мора да преземат најстроги технички мерки за да обезбедат дека малолетните лица се заштитени од најштетните содржини како што се прекумерното насилство и порнографијата.

(2) Прекумерно насилство претставува ширење текстуални, вербални и визуелни пораки со кои, во термини од програмата што им се достапни на малолетниците, се глорифицираат физички, вербални или психолошки облици на садизам или слични видови насилство, кое е цел самото за себе, и на ниту еден начин не може да се оправда ниту преку контекстот на жанрот ниту преку мотивите на драмското дејство на прикажаната програма.

(3) Освен програмите од ставот (1) на овој член, други програми кои би можеле да му наштетат на физичкиот, психичкиот и на моралниот развој на малолетните лица се обезбедуваат од давателите на аудиовизуелни медиумски услуги така што малолетните лица да не можат на вообичаениот начин да ги видат или да ги слушнат програмите. Кога програмите се емитуваат или репризираат во некодирани форма, давателот на аудиовизуелни медиумски услуги е должен пред нивното емитување да обезбеди претходно акустично предупредување и можност да бидат препознаени со помош на визуелни знаци во целиот тек на емитувањето на програмите.

(4) Операторите на јавни електронски комуникациски мрежи можат да емитуваат или да реемитуваат програмски сервиси со порнографија само во кодиран облик.

(5) Забрането е емитување или реемитување детска порнографија.

(6) Техничките мерки, периодитена емитување, акустичното предупредување, визуелните знаци и начинот на постапување на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги во случаите од ставовите (1) и (3) на овој член ги пропишува Агенцијата.“.

Член 16

По членот 50 се додава нов член 50-а и нов наслов, кои гласат:

„Член 50-а

Заштита на личните податоци на малолетните лица

Личните податоци на малолетните лица собрани или на друг начин генерирани или стекнати од давателите на медиумски услуги, при примената на мерките од членот 50 од овој закон не смеат да се обработуваат за комерцијални цели, како што се директен маркетинг, профилирање и анализа или бихејвиорално рекламирање.“.

Член 17

Во член 53 ставовите (7), (13) и (20) се менуваат и гласат:

„(7) Не е дозволен каков било облик на аудиовизуелна комерцијална комуникација која промовира дрога, цигари или други производи од тутун, електронски цигари и средства за нивно дополнување, како и алкохол и алкохолни пијалаци, освен вино и пиво.

(13) Аудиовизуелните комерцијални комуникации не смеат да им предизвикаат физичка, психичка или морална штета на малолетните лица.

„(20) Давателите на аудиовизуелни медиумски услуги донесуваат кодекс на однесување согласно со член 26-а од овој закон за ефективно намалување на изложеноста на малолетни лица на аудиовизуелни комерцијални комуникации за алкохолни пијалаци во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Доколку давателите на аудиовизуелни медиумски услуги не го донесат кодексот на однесување во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон, или ако кодексот на однесување не се спроведува ефективно во рок од две години од денот на неговото донесување, мерките за ефективно намалување на изложеноста на малолетни лица на аудиовизуелни комерцијални комуникации за алкохолни пијалаци ги пропишува Агенцијата.“.

По ставот (20) се додава нов став (21), кој гласи:

„(21) Давателите на аудиовизуелни медиумски услуги донесуваат кодекс на однесување согласно со член 26-а од овој закон како форма на саморегулација, во врска со несоодветните аудиовизуелни комерцијални комуникации што ги придружуваат или се емитувани во рамките на програми наменети за децата или видеа создадени од корисници наменети за деца, во кои се претставени храна и пијалаци што содржат прехранбени материји и состојки со хранлив или физиолошки ефект, особено масти, трансмасни киселини, сол, натриум и шеќери, чие прекумерно внесување не се препорачува во исхраната на децата, во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон. Доколку давателите на аудиовизуелни медиумски услуги не го донесат кодексот во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон или кодексот на однесување не се спроведува ефективно во рок од две години од денот на неговото донесување, мерките за ефективно намалување на изложеноста на малолетни лица на аудиовизуелни комерцијални комуникации за храна и пијалаци со голема содржина на масти, трансмасни киселини, шеќери, натриум и сол ги пропишува Агенцијата.“.

Член 18

Во член 54 ставот (6) се менува и гласи:

„Аудио и аудиовизуелните медиумски услуги или програми не смеат да бидат спонзорирани од правни или од физички лица чија главна дејност е производство или продажба на цигари и други производи од тутун или електронски цигари и средства за нивно дополнување.“.

Член 19

Членот 55 се менува и гласи:

„(1) Пласирањето производи е дозволено во сите видови аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, со исклучок на вестите и програми посветени на актуелни прашања и теми, програми посветени на прашања поврзани со потрошувачите, верски програми и програми за деца.

(2) Аудио и аудиовизуелните програми кои содржат пласирање производи треба да ги исполнуваат следниве услови:

- нивната содржина и организација во рамките на програмската шема, во случај на телевизиско и радиоемитирање или во каталогот на програми, во случај на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, нема во ниту еден случај да трпат влијание на начин што ќе има ефект врз одговорноста и уредничката независност на давателот на медиумски услуги,

- нема директно да поттикнуваат купување или изнајмување стоки или услуги, особено преку посебно промотивно препорачување на стоките и на услугите,

- нема да му придаваат претерана важност (истакнување или упатување) на производот за кој станува збор и

- гледачите и слушателите да бидат јасно информирани за постоењето на пласирањето производи на почетокот и на крајот на програмата и при продолжување на програмата по секоја пауза за рекламирање, со цел да се избегне забуна кај гледачите и кај слушателите.

(3) Одредбите од ставот (2) алинеја (4) на овој член нема да се применуваат ако аудио и аудиовизуелната програма што содржи пласирање производи не била произведена или нарачана од давателот на медиумски услуги или од претпријатие поврзано со давателот на медиумски услуги.

(4) Не е дозволено пласирање цигари и други производи од тутун, електронски цигари и средства за нивно дополнување, алкохол и алкохолни пијалаци (освен вино и пиво), оружје, стрелачки и пиротехнички средства, како и пласирање производи на правни или физички лица чија основна дејност е производство или продажба на производи и услуги за кои со овој закон се забранети аудио и аудиовизуелни комерцијални комуникации.

(5) Не е дозволено пласирање медицински производи и медицински третмани што се издаваат само со лекарски рецепт.

(6) Одредбите од овој закон со кои се уредува пласирањето производи се применуваат за програми произведени по јануари 2014 година.“.

Член 20

Во член 56 ставовите (2), (3) и (8) се бришат.

Ставовите (4), (5), (6), (7) и (9), стануваат ставови (2), (3), (4), (5) и (6).

По ставот (9) кој станува став (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Формата и содржината на образецот на пријавата од став (1) на овој член за даватели на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и за тоа кое физичко лице се смета за давател на аудиовизуелни медиумски услуги по барање ги пропишува Агенцијата.“.

Член 21

Членот 60 се менува и гласи:

„(1) Уделот на европски дела во каталозите на програми на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање под јурисдикција на Република Северна Македонија треба да биде најмалку 30% и европските дела треба да се позиционираат во каталогот на програми на начин да бидат соодветно видливи.

(2) Обврската од ставот (1) на овој член нема да се применува на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги со мал обрт или мала гледаност, ниту на давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, кога е непрактична или неоправдана поради природата или темата на аудиовизуелните медиумски содржини што ги нудат.

(3) На барање на Агенцијата, давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање се должни на Агенцијата да ѝ ги достават потребните документи за уделот на европските дела во каталогот на програми и нивната видливост.

(4) Начинот на обезбедување на уделот и видливоста на европски дела во каталогот на програми од ставот (1) на овој член и отстапувањата од ставот (2) на овој член, како и потребните документи од ставот (3) на овој член ги пропишува Агенцијата.“.

Член 22

Членот 61 се брише.

Член 23

Во член 99 ставовите (1), (4) и (5) се менуваат и гласат:

„(1) Рекламирањето и телешопинг спотовите, по правило, се емитуваат во блокови вметнати во и меѓу програмите. По исклучок, изолирани рекламни и телешопинг спотови, се дозволени во преноси од спортски настани. Изолирани рекламни и телешопинг спотови во другите програми и меѓу програмите се емитуваат по исклучок.

(4) Рекламирање не може да се емитува во програми за деца чие времетраење е еднакво или пократко од 30 минути. Емитувањето телешопинг во програми за деца е забрането.

(5) Во програмите за деца кои траат повеќе од 30 минути (без времето одвоено за рекламирање) може да се емитуваат рекламни спотови еднаш за секој период од 30 минути.“.

Член 24

Членот 100 се менува и гласи:

„(1) Времетраењето на рекламните и телешопинг спотовите емитувани во периодот помеѓу 6:00 и 18:00 часот не смее да надминува 20% од вкупното време на емитување во тој период. Времетраењето на рекламните и телешопинг спотовите емитувани во периодот помеѓу 18:00 и 24:00 часот не смее да надминува 20% од вкупното време на емитување во тој период.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не се однесуваат на јавниот радиодифузен сервис.

(3) Времетраењето од ставот (1) на овој член не се однесува на:

- објави на радиодифузерот во врска со неговите сопствени програми и помошни производи директно изведени од тие програми, објави за спонзорство и пласирање производи, неутрални кадри меѓу уредените содржини и рекламни или телешопинг спотови, како и помеѓу индивидуални спотови и

- соопштенија од јавен интерес и апели за добротворни цели што радиодифузерите ги емитуваат бесплатно и ги означуваат како „бесплатно емитување.“.

Член 25

По членот 100 се додава нов член 100-а, кој гласи:

„Член 100-а

Одредбите од овој закон се применуваат со почитување на нивните специфични карактеристики и на телевизиските програмски сервиси наменети исклучиво за емитување реклами и телешопинг, како и на телевизиските програмски сервиси наменети за самопромоција, освен одредбите од членовите 91, 99 и 100 од овој закон.“.

Член 26

Во член 105 ставовите (1) и (2) се менуваат и гласат:

„(1) Средствата за финансирање на радиодифузната дејност, за работењето и развојот на МРТ, Јавното претпријатие „Македонска радиодифузија“ и Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги се обезбедуваат од Буџетот на Република Северна Македонија, во висина од 1% од реализираните даночни приходи утврдени во последната донесена завршна сметка на Буџетот на Република Северна Македонија.

(2) Средства од ставот 1 се распоредуваат на следниов начин:

- 80% за МРТ за покривање на трошоци за создавање и емитување на програмите и за техничко-технолошки развој,

- 15% за ЈП „Македонска радиодифузија“ за одржување, употреба и развој на јавната радиодифузна мрежа и

- 5% за Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.“

Во ставот (3) зборот „емитувани“ се заменува со зборот „остварени“.

Во ставот (4) зборот „уредувачката“ се заменува со зборот „уредничката“.

По ставот (7) се додава нов став (8), кој гласи:

„(8) Дополнителни средства од Буџетот на Република Северна Македонија се издвојуваат и за капитални инвестиции за развој на јавниот радиодифузен сервис, за јавната радиодифузна мрежа или за техничко-технолошките капацитети на Агенцијата за развој на дејноста, врз основа на усвоена Студија за изводливост со финансиска конструкција на планираните трошоци и приложено образложение за нејзината оправданост. Владата ја усвојува Студијата во рок од три месеци од денот на нејзиното доставување.“

Ставовите (8), (9) и (10), стануваат ставови (9), (10) и (11).

Член 27

По Главата VIII се додава нова Глава VIII-а и осум нови членови 144-а, 144-б, 144-в, 144-г, 144-д, 144-ѓ, 144-е и 144-ж, кои гласат:

„VIII-а ПЛАТФОРМИ ЗА СПОДЕЛУВАЊЕ ВИДЕА

Член 144-а

Јурисдикција над платформите за споделување видеа

(1) Одредбите од овој закон коишто се однесуваат на платформите за споделување видеа се применуваат на давателите на услуга платформи за споделување видеа:

- кои се основани во Република Северна Македонија,
- чии матични претпријатија се основани во Република Северна Македонија,
- чии претпријатија-подружници се основани во Република Северна Македонија, а матичните претпријатија не се основани во земја-членка на Европската Унија,
- што припаѓаат на група претпријатија, при што друго претпријатие од таа група е основано во Република Северна Македонија а матичното претпријатие и подружницата не се основани во земјата-членка на Европската Унија,
- чија подружница прво започнала со вршење на својата дејност во Република Северна Македонија, во согласност со прописите на Република Северна Македонија, пред некои други нејзини подружници да започнат со вршење дејност во земја-членка на Европската Унија, значителен дел од нејзините економски дејности постојано и тековно се вршат во Република Северна Македонија и одржува стабилна и ефективна врска со економијата на Република Северна Македонија, а матичното претпријатие не е основано во земја-членка на Европската Унија,
- кои се дел од група претпријатија, при што друго претпријатие од таа група прво започнало со вршење на својата дејност во Република Северна Македонија, во согласност со прописите на Република Северна Македонија, пред некои други претпријатија од истата група да започнат со вршење дејност во земја-членка на Европската Унија; значителен дел од нивните економски дејности постојано и тековно се вршат во Република Северна Македонија и одржува стабилна и ефективна врска со економијата на Република Северна Македонија, а матичното претпријатие и подружницата не се основани во земја-членка на Европската Унија.

(2) За потребите од ставот (1) на овој член:

- „матично претпријатие“ е претпријатие што има контрола над едно или повеќе претпријатија-подружници,

- „претпријатие-подружница“ е претпријатие што е под контрола на матично претпријатие, вклучувајќи ги и претпријатијата -подружници на врвното матично претпријатие,

- „група“ ги опфаќа матичното претпријатие, сите негови претпријатија-подружници и сите други претпријатија што имаат економски и правни организациски врски со нив.

(3) На давателите на услуга платформа за споделување видеа, за кои се смета дека се основани во земја-членка на Европската Унија, соодветно се применуваат одредбите од Законот за електронска трговија, со кои е уредено ограничувањето на давање услуги на информатичко општество.

(4) Агенцијата воспоставува и води ажурирана листа на давателите на услуги платформа за споделување видеа што се основани, или се смета дека се основани на територијата на Република Северна Македонија согласно со членот 144-б од овој закон и посочува на кој од критериумите од ставот (1) на овој член се заснова нејзината јурисдикција.

(5) Агенцијата ја доставува листата, како и сите нејзини ажурирани верзии до Европската комисија.

Член 144-б

Регистар на услуги платформи за споделување videа

(1) Давателите на услуги платформа за споделување видеа се обврзани да се регистрираат во Агенцијата пред да започнат да ја вршат дејноста, со доставување пријава за евидентирање во Регистарот на даватели на услуги платформи за споделување видеа, кој се води во Агенцијата, за што Агенцијата им издава потврда за регистрација.

(2) Со пријавата од ставот (1) на овој член се доставува тековна состојба од Централниот регистар и технички опис со детални технички карактеристики за начинот на кој се обезбедува услугата.

(3) Ако пријавата не е целосна, Агенцијата писмено го известува подносителот на пријавата да ја дополни и да ја достави во рок од десет дена од денот на приемот на известувањето.

(4) Агенцијата не смее да одбие да го евидентира давателот на услуга платформа за споделување видеа во Регистарот на даватели на услуги на платформите за споделување видеа, односно да ја издаде потврдата од ставот (1) на овој член, доколку пријавата ги содржи сите потребни податоци.

(5) Агенцијата е должна потврдата од ставот (1) на овој член да ја издаде во рок од пет работни дена од денот на приемот на пријавата, односно од денот на истекот на дополнителниот рок од ставот (3) на овој член, доколку пријавата ги содржи сите потребни податоци.

(6) Давателот на услуга платформа за споделување видеа е должен да ја извести Агенцијата за секоја промена на податоците наведени во пријавата во рок од 30 дена од денот на настанатата промена. Агенцијата е должна да ја внесе промената на податоците во Регистарот од ставот (1) на овој член во рок од три работни дена од денот на приемот на известувањето.

(7) Агенцијата ги објавува податоците од Регистарот од ставот (1) на овој член на својата веб страница, со почитување на прописите за заштита на личните податоци.

(8) Формата и содржината на образецот на пријавата и на Регистарот од ставот (1) на овој член ги пропишува Агенцијата.

Член 144-в

Заштита на малолетните лица и чување на законитоста на платформите за споделување видеа

(1) Давателите на услуги платформи за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија се должни да преземат соодветни мерки за заштита на:

- малолетните лица од програми, видеа создадени од корисници и од аудиовизуелни комерцијални комуникации што можат да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој, согласно со членовите 50 и 53 од овој закон,

- јавноста од програми, видеа создадени од корисници и аудиовизуелни комерцијални комуникации што шират, оправдуваат, поттикнуваат и/или создаваат јасна и непосредна опасност од поттикнување омраза, насилство или дискриминација на индивидуални лица или групи врз основа на раса, боја на кожа, потекло, национална или етничка припадност, пол, род, сексуална ориентација, родов идентитет, припадност на маргинализирана група, јазик, државјанство, социјално потекло, религија или верско уверување, политичко уверување, друг вид уверување, попреченост, возраст, семејна или брачна состојба, имотен статус, здравствена состојба, лично својство и општествен статус или која било друга основа и

- јавноста од програми, видеа создадени од корисници и аудиовизуелни комерцијални комуникации чие ширење претставува активност која е кривично дело согласно со Кривичниот законик, вклучувајќи јавно повикнување на вршење терористички дела, дела во врска со детската порнографија и кривични дела што се однесуваат на расизам и ксенофобија, согласно со членот 48 од овој закон.

Член 144-г

Мерки за заштита на малолетните лица и јавноста од штетни и незаконски содржини на платформите за споделување видеа

(1) Давателите на услуги платформи за споделување видеа во условите за користење на нивните услуги утврдуваат соодветни мерки за заштита на малолетниците од програми, видеа создадени од корисници и аудиовизуелни комерцијални комуникации што можат да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој, согласно со членовите 50 и 53 од овој закон.

(2) Доколку давателот на услуга платформа за споделување видеа е свесен за постоење на содржините од член 144-в од овој закон, е должен веднаш да ја отстрани програмата, видеото создадено од корисник или аудиовизуелната комерцијална комуникација од платформата за споделување видеа или да го блокира пристапот до истите.

(3) Предупредување дека програмата, видеото создадено од корисник или аудиовизуелната комерцијална комуникација можат да го нарушат физичкиот, психичкиот или моралниот развој на малолетните лица мора да биде поставено на почетокот од секоја таква програма, видео создадено од корисник или комерцијална комуникација. Предупредувањето мора да биде поставено на начин разбирлив за гледачите за да ги известат дека програмата што следи не е соодветна за малолетни лица, а соодветен знак дека програмата не е соодветна за малолетни лица или за одредена возрасна група малолетни лица мора да се прикажува на екранот за целото времетраење на програмата, видеото или аудиовизуелната комерцијална комуникација.

(4) Давателите на услуги платформи за споделување видеа во условите за користење на нивните услуги утврдуваат соодветни мерки за спречување на ширењето на содржините од член 48 од овој закон, согласно со забраната од член 144-в од овој закон.

(5) Мерките од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член треба да вклучуваат:

- воспоставување и функционирање системи за верификација на возраста на корисниците на платформите за споделување видеа во врска со содржините што можат да го нарушат физичкиот, психичкиот или моралниот развој на малолетните лица,

- воспоставување и управување со системи, едноставни за користење, што им овозможуваат на корисниците на платформите за споделување видеа да ги оценуваат содржините од членот 144-в од овој закон,

- системи за родителска контрола врз кои контролата во однос на содржини што можат да го нарушат физичкиот, психичкиот или моралниот развој на малолетните лица ја има крајниот корисник,

- воспоставување и функционирање механизми, транспарентни и едноставни за користење, што им овозможуваат на корисниците на платформите за споделување видеа да ги означат или да ги пријават до соодветниот давател на услуга платформа за споделување видеа содржините кои се нудат на неговата платформа, а кои се наведени во член 144-в од овој закон,

- воспоставување и управување со системи преку кои давателите на услуга платформа за споделување видеа можат да ги известат корисниците на платформите за споделување видеа какви дејства биле преземени во врска со пријавувањето и означувањето од алинеја 4 на овој став,

- воспоставување и управување со транспарентни, лесни за користење и ефективни процедури за процесирање и решавање на корисничките поплаки доставени до давателот на услуга платформа за споделување видеа во врска со примената на мерките од алинеите 4 и 5 на овој став и

- обезбедување ефективни мерки и алатки за медиумска писменост и за подигање на свеста за тие мерки и алатки меѓу корисниците.

(6) Личните податоци на малолетните лица собрани или на друг начин генерирани или стекнати од страна на давателите на услуги платформи за споделување видеа, при примената на мерките од овој член не смеат да се обработуваат за комерцијални цели како што се директен маркетинг, профилирање и анализа или бихевиорално рекламирање.

Член 144-д

Комерцијални комуникации на платформите за споделување видеа

(1) Давателот на услуга платформа за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија ги исполнува барањата од членот 53 од овој закон во врска со аудиовизуелните комерцијални комуникации што се пласираат, продаваат или се уредуваат од давателите на услугите платформи за споделување видеа.

(2) Давателот на услуга платформа за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија презема мерки да се усогласи со барањата од членот 53 од овој закон во врска со аудиовизуелните комерцијални комуникации што не ги пласира, продава или уредува тој, имајќи ја предвид ограничената контрола што платформите за споделување видеа ја имаат врз таквите аудиовизуелни комерцијални комуникации.

(3) Давателот на услуга платформа за споделување видеа во условите за користење на услугата утврдува дека аудиовизуелните комерцијални комуникации пренесувани на платформата за споделување видеа мора да ги почитуваат членовите 53, 54 и 55 од овој закон, како и одредбите од други закони и прописи што се однесуваат на рекламирањето.

(4) Давателот на услуга платформа за споделување видеа обезбедува дека постои апликација што ќе им овозможи на корисниците што поставуваат видеа создадени од корисници да информираат дека видеото содржи аудиовизуелни комерцијални комуникации за кои се свесни и знаат или е разумно да се очекува дека треба да знаат дека постојат.

(5) Давателот на услуга платформа за споделување видеа изречно ги информира корисниците ако програмите и видеата создадени од корисници содржат аудиовизуелни комерцијални комуникации, под услов давателот да е свесен за постоењето на аудиовизуелните комерцијални комуникации.

(6) Давателите на услуги платформи за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија донесуваат кодекси на однесување за:

- ефективно намалување на изложеноста на децата на аудиовизуелни комерцијални комуникации за храна со висока содржина на масти, трансмасни киселини, шеќери, натриум и сол во програмите и видеата создадени од корисници наменети за децата, согласно со членот 53 став (21) од овој закон и

- за ефективно намалување на изложеноста на децата на аудиовизуелни комерцијални комуникации за алкохолни пијалаци, согласно со членот 53 став (20) од овој закон.

(7) Доколку давателите на услуги платформи за споделување видеа не ги донесат кодексите од ставот (6) на овој член во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон или ако кодексите на однесување не се спроведуваат ефективно во рок од две години од денот на нивното донесување, мерките ги пропишува Агенцијата.

Член 144-ѓ

Примена на мерките од страна на давателите на услуги платформи за споделување видеа

(1) Давателите на услуги платформи за споделувања видеа за спроведување на одредбите од овој закон преземаат соодветни мерки, имајќи ги предвид природата на содржината на која се однесуваат, штетата што таа содржина може да ја предизвика, карактеристиките на категоријата лица што треба да биде заштитена, како и правата и легитимните интереси на кои се однесуваат мерките, вклучувајќи ги интересите на давателите на услуги платформи за споделување видеа, интересите на корисниците што ги создале и ги поставиле содржините, како и јавниот интерес. Мерките треба да бидат применливи и пропорционални, земајќи ја предвид големината на платформата за споделување видеа и природата на услугата што ја нуди и нема да водат до претходни мерки за контрола или филтрирање при поставување на содржините коишто не се во согласност со одредбите од законите и прописите со кои се уредуваат областите на електронските легални и комерцијални трансакции. Најстроги мерки треба да бидат применети за да се обезбеди дека малолетниците се заштитени од најштетните содржини, какви што се прекумерното насилство и порнографијата.

(2) Агенцијата врши проценка на мерките преземени од давателите на услуги платформи за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија и надзор над примената на истите.

(3) Давателите на услуги платформи за споделување видеа се поттикнуваат да се вклучат во корегулаторни активности, согласно со членот 26-а од овој закон, за да обезбедат извршување на нивните обврски од овој закон.

(4) Споровите меѓу корисниците и давателите на услуги платформи за споделување видеа што се однесуваат на исполнувањето на условите од овој закон можат да се решаваат и вонсудски.

Член 144-е

Надоместок за обезбедување услуга платформа за споделување видеа

(1) Давателите на услуга платформа за споделување видеа плаќаат годишен надоместок за надзор на сметка на Агенцијата.

(2) Годишниот надоместок од ставот (1) на овој член изнесува 0,5% од вкупниот годишен приход на давателот на услуга платформа за споделување видеа, остварен со обезбедувањето на услугата во текот на претходната календарска година, или пократок дел од годината од кога давателот на услуга платформа за споделување видеа почнал да ја обезбедува услугата.

(3) Давателот на услуга платформа за споделување видеа е должен најдоцна до 15 март во тековната година до Агенцијата да достави извештај за износот на вкупниот приход од ставот (2) на овој член.

(4) Давателот на услуга платформа за споделување видеа е должен најдоцна до 15 април во тековната година на сметка на Агенцијата да го плати годишниот надоместок за надзор, врз основа на претходно доставениот извештај за износот на вкупниот приход од ставот (2) на овој член, а по претходно доставено решение и фактура од страна на Агенцијата.

(5) Доколку кај Агенцијата постои основано сомнение за вистинитоста на остварениот годишен вкупен приход, има право на трошок на давателот на услуга платформа за споделување видеа да изврши процена на истиот од страна на надворешен независен ревизор.

(6) Доколку проценетиот вкупен приход отстапува од пријавениот вкупен приход, при наплата на годишниот надоместок од ставот (2) на овој член, Агенцијата го обврзува давателот на услуга платформа за споделување видеа да ја плати пресметаната разлика.

(7) Доколку давателот на услуга платформа за споделување видеа не го плати годишниот надоместок за надзор, Советот го брише од Регистарот на даватели на услуги платформи за споделување видеа.

Член 144-ж

Доставување податоци до Агенцијата

(1) На барање на Агенцијата, давателот на услуга платформа за споделување видеа под јурисдикција на Република Северна Македонија е должен да ѝ достави податоци поврзани со исполнувањето на обврските кои произлегуваат од овој закон.

(2) Податоците од ставот (1) на овој член мора да бидат доставени во рок од три работни дена од денот на приемот на барањето.“.

Член 28

Во членот 147 став (1) по точката 19 се додаваат две нови точки 20. и 21., кои гласат:

„20. не ги почитува обврските од член 26 ставови (1), (2), (3), (5) од овој закон.

21. не ги почитува обврските од член 49-а став (1) од овој закон.“.

Во став (2) зборовите: „и на трговец поединец“ се бришат.

Во став (3) износот: „500 евра“ се заменуваат со износот „250 евра“.

Ставот (4) се менува и гласи:

„Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на трговец поединец за сторениот прекршок од ставот (1) на овој член.“.

Член 29

Во членот 148 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 2.500 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правно лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.“. По точката 28) се додаваат шест нови точки 29), 30), 31), 32), 33) и 34), кои гласат:

„29) обезбедува услуга платформа за споделување видеа без претходна регистрација согласно со членот 144-б од овој закон;

30) не презема соодветни мерки согласно со членовите 144-в и 144-г од овој закон;

31) не презема соодветни мерки согласно со членот 144-д од овој закон;

32) не поднесе до Агенцијата извештај за износот на вкупниот приход најдоцна до 15 март во тековната година согласно со членот 144-е став (3) од овој закон и

33) не го плати годишниот надоместок за надзор на сметката на Агенцијата најдоцна до 15 април во тековната година согласно со членот 144-д став (4) од овој закон;

34) не ги достави на Агенцијата податоците што ги побарала согласно со член 144-ж од овој закон.“

Во ставот (2) по зборовите: „правното лице“ се става запирка и се додаваат зборовите: „физичко лице“.

Ставот (3) се брише.

Член 30

Во членот 149 став (1) воведната реченица се менува и гласи:

„Глоба во износ од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правно лице за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.“

Во ставот (2) зборовите: „трговец поединец“ се бришат.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече и на трговец поединец за сторен прекршок од ставот (1) на овој член.“

Член 31

Во членот 150 став (1) зборовите: „до три години“ се заменуваат со зборовите: „до две години“.

Член 32

Подзаконските акти чие донесување е утврдено со овој закон ќе се донесат во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 33

Дозволите за телевизиско или радиоемитирање на трговските радиодифузни друштва и на непрофитните радиодифузни установи, чијашто важност од девет години истекува заклучно со 31 декември 2024 година, се продолжуваат за период од дополнителни три години од денот на истекот на дозволата.

Член 34

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи членот 151 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ број 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 42/20 и 77/21).

Член 35

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи преодната одредба од членот 45 од Законот за изменување и дополнување на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ број 248/18).

Член 36

Низ целиот текст на законот зборовите: „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите: „Република Северна Македонија“.

Член 37

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Северна Македонија да утврди пречистен текст на Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

Член 38

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.